

Íslenska 10. b. 2021-2022

Kynning á námsgreininni og kennsluáðferðir

Stefnt er að virkri hópaskiptingu nemenda og leitast við að hafa sveigjanlegt fyrirkomulag. Fjölbreytni í kennsluháttum og virk þátttaka nemenda í náminu er undirstaða þess. Leitast er við að hafa námsefni og kröfur í samræmi við hæfni hvers og eins með verkefnum við hæfi. Þótt nemendur vinni á mismunandi hraða verður sama grunnnáms efni fyrir alla en aukalega ýmis verkefni sem dýpka skilning á viðfangsefninu fyrir bráðgera nemendur. Jafnframt verður stoðþjónusta og aðstoð í tímum í boði fyrir þau sem þurfa.

Hljóðfræði. Kennari leggur inn grunnatriði hljóðfræðinnar og staðbundinn framburð. Nemendur vinna verkefni í kennslubók og ljósriti. Farið er yfir öll verkefni. Lokamat. 5%

Hljóðbreytingar og orðmyndun. Kennari leggur inn grunnatriði og nemendur vinna verkefni í kennslubók og ljósriti. Farið er yfir öll verkefni. Lokamat. 5%

Áhersla er lögð á upprifjun **orðflokka, almenna málnotkun og setningafræði.** Bent er á bækur fyrri ára og glósur á heimasíðu skólans og mms.is til frekari upprifjunar. Þannig gefst nemendum tækifæri til að þjálfa og tileinka sér þau atriði sem þeir hafa ekki náð tökum á.

Lokamat annars vegar í orðflokki og málnotkun 10% og hins vegar í setningafræði og málnotkun 10%.

Kennari leggur ávallt inn ný atriði og nemendur vinna í tímum og heima. Farið er yfir öll verkefni í tímum og ætlast er til að nemendur leiðrétti villur. Heimavinna fer eftir eðli og þyngd verkefna. Leitast er við að hafa verkefni sem fjölbreytilegust, unnið er með verkefnabækur, fjölvalsspurningar á netinu og nemendur hvattir til að nýta sér ítarefni.

Stafsetning. Rifjaðar eru upp allar helstu stafsetningarreglur og nemendur vinna æfingar tengdar þeim. Um er að ræða æfingar sem búið er að vinna með skýringum. Nemendur skrifa æfingar með penna í aðra hverja línu og útskýra viðeigandi reglur fyrir ofan orðin. Samhliða er unnið með kennslubókina *Stafsetning*. Verkefni eru yfirfarin og nemandi vinnur áfram með þau atriði sem hann hefur ekki náð tökum á. Lokamat 10%

Ritun. Nemendur fá matsblað með hverju verkefni, þar koma fram þau atriði sem gefið er fyrir. Lokamat 10%

Framsögn. Nemendur flytja valin verkefni.

Upplstur og framsögn. Rifjuð verða upp helstu reglur varðandi framsögn, upplstur og líkamsbeitingu. Nemendur lesa upp mismunandi texta, oftast tengda bókmenntalestri og ritun. Lokamat 15%

Bókmenntir. Nemendur lesa heima og vinna verkefni tengd ljóðalestri og textalestri. Nemendur lesa ýmsa bókmenntatexta og vinna verkefni, skriflega eða munnlega, skrifa glósur/hugarkort/útdrætti, einstaklingslega eða í hóp. Verkefni byggja á hugtökum tengdum bókmenntum. Í tímum er fjallað um ljóð og texta. Hér er átt við umfjöllun og skýringar kennara, fyrirlestra og rökræður nemenda út frá mismunandi sjónarhornum. Farið er yfir öll verkefni. Þessi vinna útheimtir að nemendur geri sér grein fyrir gildi bókmennta, séu gagnrýnir og virkir lesendur og áheyrendur, dragi ályktanir, taki afstöðu, séu óhræddir við að tjá skoðanir sínar og rökstyðja mál sitt. Jafnframt fái þeir áhuga og geti túlkað mismunandi texta og gert sér grein fyrir eðli og einkennum margvíslegra textategunda og um leið margbreytileika tungunnar (málsniðum). Verkefnavinnan reynir á frumkvæði og samvinnu. Lokamat eftir hverja bókmenntalotu, samtals 35%

Orðflokkar. *Kennslubók í málvísi og ljóslist*, bls. 7-83. Nemendur átti sig á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og geri sér grein fyrir hlutverki þeirra í eigin texta og annarra. Þeir geri sér einnig grein fyrir mikilvægi góðrar færni í máli og ábyrgð sinni við að bæta mál sitt og geti nýtt þekkingu sína á breiðum grundvelli

Setningafræði, *Hefti og Kennslubók í málvísi og ljóðlist*, bls. 101, 109, 115, 116

Markmiðið er að rifja upp og auka skilning nemenda á uppbyggingu íslenskrar tungu, gerð setninga og málsgreina, skiptingu í aðal- og aukasetningar, beinni og óbeinni ræðu svo og eðlilegri og rétttri orðaröð. Auk þess er kunnáttu í setningafræði eiginis móðurmáls mikilvæg fyrir nám og hugtakaskilning í öllu tungumálanámi.

Ítarefni er hægt að nálgast á bókasafni. **MÁLÍSIR, handbók um málfræði handa grunnskólum.**

SKRIFINNUR, lítil bók um stafsetningu og greinarmerki auk efnis á heimasíðu skólans og á netinu

Námsáætlun

Skólaárið 2021-2022

Ágúst – september	Viðfangsefni	Hæfniviðmið
	Málfræði - 4 tímar á viku	
	Kennslubók í málvísi og ljóðlist eftir Jón Norland	Beitt málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og
	Hljóðfræði og staðbundinn framburður bls. 118-132 og aukaverkefni (ljósrit)	þróun þess.
	Námsmat í lokin	
	Stafsetning – 1 tími á viku	
	Kennslubók í stafsetningu eftir Eirík Pál Eiríksson	Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu
	Að meðaltali verða unnar 5 blaðsíður á viku	af nokkru öryggi og fylgt vel viðmiðum um uppbyggingu texta
	Málfræði - 4 tímar á viku	
	Kennslubók í málvísi og ljóðlist eftir Jón Norland	Beitt málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og
Október – desember	Hljóðbreytingar og orðmyndun bls. 133-149 og aukaverkefni (ljósrit)	þróun þess.
	Námsmat í lokin	
	Lestur og bókmenntir	
	Englar alheimsins afhent. Nemendur lesa bókina heima og taka lokapróf 6. desember	
	Málfræði - 4 tímar á viku	
	Lokapróf úr bókinni	Lesið almenna texta, með góðum skilningi og túlkun á efni þeirra.
	Kennslubók í málvísi og ljóðlist eftir Jón Norland, bls. 205-230 (valin verkefni og ljósrit)	
	Námsmat	
	Stafsetning – 1 tími á viku	
	Kennslubók í stafsetningu eftir Eirík Pál Eiríksson	Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu
	Að meðaltali verða unnar 5 blaðsíður á viku	af nokkru öryggi og fylgt vel viðmiðum um uppbyggingu texta
	Stafsetning – 1 tími á viku	
Janúar - mars	Kennslubók í stafsetningu eftir Eirík Pál Eiríksson	Beitt stafsetningu og greinarmerkjasetningu
	Að meðaltali verða unnar 5 blaðsíður á viku	af nokkru öryggi og fylgt vel viðmiðum um uppbyggingu texta
	Lokapróf í stafsetningu 10. janúar	
	Málfræði - 4 tímar á viku	Beitt málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og
	Kennslubók í málvísi og ljóðlist eftir Jón Norland	þróun þess.
	Orðflokkar bls. 8-71	Beitt af nokkru öryggi þekkingu sinni á beygingarlegum og merkingarlegum einkennum orðflokka og gert sér góða grein fyrir hlutverki þeirra.

Lokapróf í orðflokki 24. febr

Ritun 1, – 4 kennslustundir

Nemendur fá afhent ritunarhefti með öllum upplýsingum um uppsetningu, byggingu, frágang og framsögn

Nemendur vinna ritun 1 í skólanum,
1.-4. febrúar

Beitt skipulegum og góðum vinnubrögðum við ritun, skipað efnisatriðum í samhengi og mótað málsgreinar og efnisgreinar á skýran hátt

Námsmat

Nemandi getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni.

Ritun 2, – 4 kennslustundir

Nemendur vinna ritunarverkefnið í skólanum,
28. febrúar – 3. mars

Námsmat

Málfræði - 4 tímar á viku

Kennslubók í málvísi og ljóðlist eftir Jón Norland
Setningafræði bls. 84-115 og ljósrít

Beitt málfræðihugtökum í umræðu um notkun málsins og þróun þess.

Námsmat

Ritun 3

Beitt skipulegum og góðum vinnubrögðum mótað málsgreinar og efnisgreinar á skýran hátt

Apríl - maí

Nemendur vinna ritunarverkefnið í skólanum, 1.-
4. febrúar

Nemandi getur flutt mál sitt skýrt og áheyrilega með blæbrigðum og áherslum sem hæfa efni og tilefni.

Námsmat

Lestur og bókmenntir 5 kennslustundir

Gíslasaga Súrssonar – farið er í efni sögunnar,
verkefni, glósur og spurningar úr hverjum kafla

Lesið almenna texta, með góðum skilningi og túlkun á efni þeirra

Á heimasíðu skólans eru glósur og spurningar

Próf í lokin

Logar – valin verkefni í lok skólaárs

Grunnþættir menntunar

Grunnþættir menntunar

Lýðræði og mannréttindi

Að nemendur verði þjálfaðir í gagnrýninni hugsun í tengslum við verkefnavinnu. Lýðræðisleg vinnubrögð verði æfð í hópavinnu þar sem sjónarmið allra nemenda fá að njóta sín.

Læsi

Að nemendur vinni með læsi í víðum skilningi og áhersla verði á fjölbreytileika í framsetningu, t.d. myndlæsi og menningarlæsi. Nemendur vinni með fjölbreyttan texta sem stuðlar að auknum orðarforða og málskilningi.

Sjálfbærni

Að nemendum sé kennd sjálfbærni í daglegri umgengni í skólanum sem taki til bæði samskipta nemenda við hvert annað og umhverfi sitt. Að nemendur glími við margvísleg álitamál og ágreiningsefni sem upp geta komið.

Sköpun

Að nemendur nái að bregðast við því sem þeir lesa á persónulegan hátt og túlka sögur og ljóð. Nemendur vinni við skapandi ritun (sögur og ljóð) og taki þátt í samræðum (spjallfélagar). Vinni að fjölbreyttum myndverkum við texta sem lesinn er.

Jafnrétti

Að nemendur fái að þroskast á eigin forsendum og rækta hæfileika sína. Nemendur fái verkefni við hæfi hvers og eins. Nemendur vinni með texta sem tekur á jafnrétti og réttlæti. Nemendur vinni að því að skapa námsumhverfi og verkefni sem byggja á jafnrétti.

Heilbrigði og velferð

Að taka mið að þörfum allra nemenda og skapa jákvætt andrúmsloft og jákvæð viðhorf til íslenskunáms.

Námsmat

Málfræði 30% (hljóðfræði 5%, hljóðbreytingar og orðmyndun 5%, orðflokkgreining 10%, setningafræði 10%)

Bókmenntir 35% (ljóð/ljóðagreining 10%, lesskilningur 5%, Englar alheimsins 5%, Gíslasaga 10%, verkefnavinna 5%)

Ritun og framsögn 25% (ritun 10%, framsögn 10%, kynning á hópverkefnum 5%)

Stafsetning 10% (lesnar og ólesnar æfingar, upplestur)

Enn sem fyrr munu einkunnir gefnar fyrir einstök hæfniviðmið en hæfniviðmið liggja á bak við verkefni nemenda. Nemendur/foreldrar geta séð hvaða hæfniviðmið liggja að baki hverju verkefni þegar farið er inn í námslotur námsgreinarinnar á Mentor. Gefnir verða bókstafirnir A, B, C, D fyrri hæfniviðmiðin en lokið /ólókið fyrir einstök verkefni. Í janúar fá nemendur mat fyrir haustönnuna í heild sinni og í maí fá nemendur námsmat fyrir allt skólaárið.

Námsmat er birt með fyrirvara um breytingar

Hlutverk og vinnulag nemandans

Stefna og reglur námsgreinarinnar:

Samskipti	Gagnkvæm virðing og tillitssemi
Mæting	Nemendur mæti á réttum tíma í kennslustundir
Virgni í tímum	Nemendur nýti kennslustundir og fari eftir fyrirmælum kennara
Skil á verkefnum - sein skil	Nemendur standi skil á allri heimavinnu og skili verkefnum á réttum tíma, áriðandi er að nýta sér upplýsingar í Mentor
Ritstuldur	Nemendur sýni sjálfstæð vinnubrögð og skrifi ekki upp eftir öðrum
Ábending um hjálpargögn fyrir nemendur	Stafsetningarorðabækur, efni á netinu: bin.is, nams.is, malbjorg.is og glósur á heimasíðu skólans
Skyldur nemenda	Nemendur stundi námið af samviskusemi
Skyldur kennara	Kennarar miðla þekkingu, aðstoða og hvetja nemendur
Stoðþjónusta nemenda	Sérkennarar, stuðningsfulltrúar og námsráðgjafi